

2021.

III. évfolyam/10. szám

ERDÉSZ PORTRÉK

Természetről, az erdőről, erdőtervezésről, erdőművelésről sokat írunk, hogy minél több nem erdész számára is érhető legyen mindaz, amit az erdőjáró az erdőben lát. Ne csak a „tarvágás” szó keringjen a köztudatban, hanem legyenek pontos fogalmaink az erdőben való gazdálkodásról, arról a szellemiségről, amit az erdészek képviselnek. Ismerjük meg azokat az embereket, akik elődeiktől megtanulták az erdő tiszteletét, az alázatot! Erdész portré sorozatunkban a háttérben lévő ember karakterét szeretnénk bemutatni hozott és tanult örökségével, megélt mindennapjaival. **(A szerk.)**

Sport, természettudomány, Sopron...

A Galyai Fórum karácsonyi vendége: Urbán Imre erdőmérnök.

Szülvárosa – Jászapáti - nem kifejezetten erdős vidék, de már gyerekként látta onnan a Mátra misztikus vonulatát, mit sem sejtve, hogy később munkahelye, otthona lesz az a vidék.

A nyarakat sokszor anyai nagyszülei tanyáján – Jásziványiban –, a Búteleki határban töltötte, ahol közvetlen kapcsolatba került a természettel, gazdálkodással, az állatok révén betekintést nyert az élet folyamataiba és mindezt gyerekként, játékosan.

Jó tanuló volt – akkor még működött a tehetségkutatás -, és hetedik/nyolcadikos korában tanárai a fizika tagozatos osztályba irányították, ahová csak a kiválasztottak, a tehetséges gyerekek kerülhettek. A tájfutással akkor még csak barátkozott.

Urbán Imre különös élettörténete mintha két szálon futna. A természettudományos érdeklődés, amely később majd Sopronba viszi és a tájfutás, amely általános iskolától napjainkig átíveli életét.

Az általános iskolai fizika tagozatos közösség a gimnáziumban ugyancsak fizika tagozaton tanult tovább, de az iskola könyvtárosa – Koczka József – a Jászság közepén tájfutó szakosztályt vezetett, amelybe meghívást kapott Urbán Imre is.

A tájfutás jellemzően erdőben zajlik, amelyhez térképet és tájoltót kapnak a versenyzők. A térképen jelzett pontokat kell megtalálni a terepen, a legrövidebb időn belül. Ezek a pontok az adott környezet jellegzetességei lehetnek, mint forrás, vízesés, különleges fa... stb. Helyzetfelismerés, gyors döntés, rálátás előnyt jelentenek ebben a sportban, de a fizikában is. Az első tájfutó verseny épp a Mátrába hozta Mátrakeresztes – Tót-hegyes oldalán, de még ekkor sem tudhatta, hogy sorsa errefelé hozza majd.

A pályaválasztás nem jelentett gondot, mert a sport révén megvolt a természettel való kapcsolat, ami a természettudományos érdeklődéssel karöltve - matematika, fizika, biológia, melyek egyúttal felvételi tárgyak is voltak – Sopronba, az Erdészeti és Faipari Egyetemre vitte 1977-ben.

A híres selmeci hagyományok egy életre szóló összetartozást, barátságokat kovácsoltak. Az 1982-ben végzett évfolyam létrehozta a Valéta '82 Alapítványt, amely önszegélyező alapnak indult, ma a szociálisan rászoruló diákok, kollégák megsegítéséről szól, ami a

selmeci szellemiség továbbélése mindmáig.

Természetesen, az egyetem sportegyesületének (SMAFC) volt tájfutó szakosztálya is, amelybe átigazolt, így megmaradt a folytonosság.

Az első két egyetemi évben a matematika volt a vízváltó, ami nem okozott különösebb nehézséget, így időben léphetünk ötödévre, amikor geodéziából diplomázott. A körmendi Batthyány kastélypark felmérési alaptérképének elkészítése volt a feladat, majd munkahely választás a következő szempontok alapján: olyan munkakör legyen, ami érdeklí, legyen sportolási lehetőség, s mindez Sopronban.

A Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalat (BGTV) soproni irodájában, mint kezdő erdőmérnök – főként – Vas megye községeinek külterületén új térképészeti rendszerbe való átszerkesztésén, felmérésén dolgozott 1982-től '86-ig. 1986-tól Mátrafüreden, az Erdészeti Szakközépiskolában mérnök-tanárként erdőművelés, erdővédelem tantárgyak elméleti és gyakorlati oktatását végezte 2002-ig, majd adódott egy lehetőség az Állami Erdészeti Szolgálat (ÁESZ) egri irodájában erdőfelügyelőként elhelyezkedni, és megkapta a Mátra északi oldalán a nagybátonyi és a hozzá kapcsolódó Nógrád megyei erdőterületek felügyeletét, ami a felügyeleti környezetbe tartozó erdőterületen tervezett munkák engedélyezését, tudomásul vételét, ellenőrzését jelenti.

2005-től a Gyöngyössolymosi körzetben és a hozzá kapcsolódó Hatvan-hevesi körzetben (kb. 20 ezer hektár erdőterület) felügyeletét végzi. Emellett 2002-től pedig óraadó tanár a Mátra Szakképző iskolában, ahol erdőbecslés, erdőrendezés tantárgyakat tanít, miközben a tájfutás mindig jelen van az életében.

Október végén az Aggteleki-karszton rendezett országos bajnokságon senior kategóriában indult.

Amit gyerekkorában Jászapátiból látott, a misztikus Mátrát, az mára lakóhelye.

Galyatető az otthona, ahonnan most fordítva, a Mátrából tekint le Jászapátira, és innen nézve is erdőmérnök és tájfutó lenne.

Rostás Gabi

Karácsony napja

Keletre a Kéken

Kivételes a helyzetünk, hogy a Mátra tetején, a Kéktúra mentén van az állandó lakóhelyünk, de örömmel megyünk más, szép helyek felé.

Október második hétvégéjén került megrendezésre az országos tájfutó bajnokság az Aggteleki-karszton, Szögliget térségében. A szép őszi időben szívesen neveztünk a versenyre.

Szállásunkat Szelcepusztára tettük, ahol "Az év turistaházában" lakhattunk. Jogos volt a díj, mert az emberi kedvesség, a sok lelemény nagyon kellemessé tesz egy szálláshelyet. A nagy érdeklődés miatt túlfoglalás volt, így a közeli vadászkastélyban voltunk "kénytelenek" eltölteni az egyik éjszakánkat, amit nem bántunk.

Mindig örömmel versenyzünk, de a színes őszi erdő még fokozta az élményt. S' ha már arra jártunk, igyekeztünk bejárni a környéket is.

Szelcepusztáról Szögliget felé Derenken át vezet a Kéktúra útvonala.

Derenk romfalu gyönyörű helyen fekszik. Pontosabban, feküdt egészen 1943-ig, amikor útban lett Horthy Miklós vadászterületén. Így, a több mint 400 főnyi lengyel gyökerű lakosságot

kitelepítették, házaikat lerombolták. Csak az iskola épülete maradt meg. Belegondolni is szomorú, hogy ilyesmi előfordulhatott ... (Már csak ezek a táblák jelzik, hogy itt valamikor lakóház, élet volt).

Egy kis szurkolás a versenyen és jöhetett utána a hegymászás. Megmozgatta a fantáziánkat Szádvár romjainak a bevétele. A mostanában biztonságossá tett és jól megközelíthető várhegy megéri a sok falépcső leküzdését. Az egyik legnagyobb középkori várunk hegyének tetejéről gyönyörű körpanoráma nyílik.

Egy hétvége nem túl hosszú idő, de a sport mellett sikerült sok más élményt is gyűjtenünk, érdekes, különleges helyeket látnunk. A hazafelé úton még megnéztük Égerszög öreg házait és megálltunk Ragályon a kastélynál. Ne hagyjuk ki Serényfalvát sem, aminek faluközpontja tiszta és takaros. Gondolhatnánk, hogy biztosan nő a polgármester, de nem így van. Férfi a falu vezetője közel harminc éve. Igazi követendő példa.

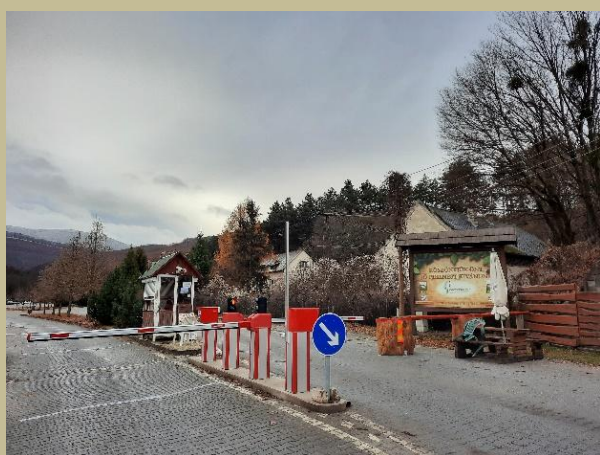
Ennyi fért bele az időnkbe, de jó visszaidézni mindazt, amit láttunk. És mennyi mindent nem láttunk még....

Őzse Ági, Urbán Imre

HÍRADÁS – EGERERDŐ Zrt.

Szilvásvárad parkoló fejlesztés

Az EGERERDŐ Zrt. automatizált parkoló rendszert épített ki Szilvásváradon, az erdészeti nagyparkolóban, mely a bevásárlóközpontok parkolási rendszereihez hasonlóan működik.

A beléptető sorompónál és automatánál megállva, gombnyomásra jegyet kell kérnie a gépjárművel érkezőnek, majd behajthatnak a parkolóba. A kirándulás után a parkolási díjat 2 db automatánál fizetheti ki a vendég, mely gépjárműtől függően változik.

A parkoló elhagyása rendszámfelismerő kiléptető rendszerrel működik, így a megfizetett parkolási díj alapján

automatikusan felnyílik a sorompó.

Az elmúlt évek során sokan autóval közelítették meg a Tótfalusi-völgyön keresztül, a Kalapat-kilátót vagy a Bükkfennsík túráik kiindulópontját, az Olasz-kaput. Ez a lehetőség ezután is megmarad, hiszen a fizető automatáknál úthasználati napi engedélyt is válthatnak a kirándulók.

A rendszer éles bevezetése 2022.01.01-én indul, addig tesztüzemben működik. Az új rendszerrel kapcsolatos szabályok, árak, és a diszpécser telefonszáma megtalálható a tájékoztató táblákon, a parkoló több pontján.

A parkolási automatákon felül a kisvasút indítóállomás mellett kiépítettünk egy kisvasúti jegyautomatát, hogy a kedves vendégeknek kevesebb időt kelljen várakozással eltölteni a turisztikailag frekventált időszakban.

Reméljük ezen fejlesztéssel sokkal gördülékenyebb lesz a vendégek kiszolgálása a Szalajka-völgy kapujában és – nem utolsósorban – elnyeri a vendégek tetszését.

Párbeszédre hív Magyarország kormánya

MAGYARORSZÁG ZÖLD ÚTON JÁR!

Párbeszéd a környezetünk védelméről.

Mondja el a véleményét Ön is!

zold.kormany.hu

Magyarország Kormányának célja, hogy egyetértési pontokat hozzon létre a magyarok mindennapjait meghatározó kiemelt ügyekben. Eddig 13 alkalommal kérték ki az állampolgárok véleményét és vették figyelembe javaslataikat a döntéseknél, intézkedéseknél.

Most zöld ügyekben indít online társadalmi párbeszédet "Magyarország zöld úton jár!" - elnevezéssel. Kiemelt céljuk a környezetünk védelme, a kezdeményezés célja, hogy erősítsék a párbeszédet ezen a téren is.

A kérdőív kitöltésével számos olyan kérdésről elmondhatja Ön is véleményét, amelyek alapjaiban meghatározzák a hazai környezetpolitikát. Most közösen dönthetünk arról, hogyan számoljuk fel az illegális hulladéklerakókat, hogyan szorítsuk vissza a műanyag palackok használatát, hogyan népszerűsítsük a megújuló energiát, és milyen szerepet szánunk a zöldenergiának a hazai

közlekedésben.

Amennyiben egyetértene a kezdeményezéssel, kérem, töltsék ki a kérdőívet, melynek kitöltésére december végéig van lehetőség.

A felmérés az alábbi linken érhető el:

<https://zold.kormany.hu/>

Mindenkinek köszönjük a közreműködést!
EGERERDŐ Zrt.

Zöldebb települések

Lassan a végéhez ér az idei őszi településfásítási program, melyben az EGERERDŐ Zrt. illetékességi területén összesen 25 település vett részt. Ennek megvalósításában az EGERERDŐ Zrt. dolgozói és egyben az Országos Erdészeti Egyesület tagjai, mint szakmai

koordinátorok vettek részt.

Heves megyében Abasár, Apc, Bélapátfalva, Domoszló, Dormánd, Egerlövő, Egerszalók, Feldebrő, Gyöngyösoroszi, Gyöngyössolymos, Kápolna, Kerecsend, Markaz, Mezőszemere, Parád, Petőfibánya, Szúcsi, Tarnalelesz, Tarnaörs, Tarnaszentmária, Visonta, összesen 21 község pályázott sikeresen. Borsod-Abaúj-Zemplén megye nyugati részén, az EGERERDŐ Zrt. gazdálkodási területén, összesen 3 településen lettek zöldebb a közterek, így Borsodnádason, Farkaslyukon, Bogácson és decemberben lesz az utolsó falültetés Egerlövön. A 2020-ban indult Településfásítási program az első évhez képest megduplázott keretösszeggel, megduplázott ültetési csomagszámmal (24 ezer db sorfa) folytatódott 2021-ben. Örömmel szolgál, hogy a program iránt megnövekedett az érdeklődés, ami abból is látszik, hogy Társaságunk területén az őszi ültetés a tavalyihoz képest 5-szörös intenzitással folyt (tavaly 5, idén 25

település zöldült meg ősszel).

A 10 ezer lélekszám alatti falvak minimum 10, maximum 30 fát igényelhetnek, összesen 19 féle fajból (kőrisek, hársak, tölgy, eperfa, díszalma- és körte, platán, ... stb.).

Jellemzően egy-egy település 2-5 fajból igényelt, amiket a település által kiválasztott utcában, iskolák, óvodák udvarán, közösségi terekre, templom- vagy temetőkerthbe ültettek el.

Sok helyszínen a faültetés igazi közösségformáló rendezvényé alakult, hiszen a lakossággal, óvodásokkal, iskolásokkal együtt valósultak meg.

A sorfákat a KEFAG Zrt. biztosította, melyek elültetéséhez ültetési csomagot is adott. A fa mellé támasztókaró, takarómulcs, törzsvédő háló, kötöző madzag és településenként egy madárodú is érkezett, mely azt hivatott szimbolizálni, hogy aki fát ültet, az egyben a hozzá kötődő élőlények számára élőhelyet is biztosít.

A településfásítás kiemelt célja a Vidékfejlesztési Programban meghirdetett erdőtelepítési jogcímek népszerűsítése, hiszen fásítási tevékenységek végrehajtásával, belterületi faültetéssel, külterületi új erdők telepítésével nem csupán a fával borított területek arányát növeljük.

Ezzel hozzájárulunk a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak mérsékléséhez, a levegő tisztaságának védelméhez, vízbázisaink védelméhez, megszépítjük közösségi tereinket. Nem utolsó sorban pedig a fához, erdei ökoszisztémákhoz kötődő élőlények számára új élőhelyeket teremtünk, ezzel növelve a biológiai sokféleséget, erősítve élő környezetünk immunrendszerét.

Gímszarvas trófea szemle

Fotó: Rostás Gabi

A Nagyhalmaj-réten október 12-én.

Az aranyérmes gímbikát Lukács Olivér lőtte az Egererdő Zrt. Mátrafüredi területén.

Vígh Ilona

Közjóléti és kommunikációs vezető

Repülésem története...

A repülés iránti szeretetemet a legidősebb testvéremtől kaptam. Ő ismertetett meg a repülőgépekkel és a repülés-történelemmel.

Mivel nagycsaládban, szerény körülmények között éltünk, szó sem lehetett, hogy közvetlen kapcsolatba kerüljek a repüléssel. Helyette, inkább sokat olvastam repülés-történelemlről. Ebből alakult ki a repülő-makettezés, amit a repülő-modellezés követett jó ideig. Mellette a virtuális égbolton is sokat "repültem" magyar és külföldi barátaimmal közösen.

2010 -ben a Pipishegyi repülőtéren modellezés közben ismerkedtem meg Juhász Józsi barátommal. Ő megnézte a modelljeinket, mi meg a hangárban az ő gépeiket. Soha nem éreztem magam olyan távol attól, hogy egyszer magam is repülhessek, mint amikor ott álltam közvetlen egy repülőgép

mellett. Ő volt, aki később invitált egy repülésre 2012-ben, ami 2 óra 20 percre tartott. Mindenképpen meg kell említenem későbbi jó barátaimat, a Moskovits családot, akik igazi repülő dinasztia. Rengeteget segítettek nekem a repülés terén, akár csak Kiss Gyula, akit te is jól ismersz, Gabi! Nagyon - nagyon sokat köszönhetek Lezsovits Gábornak.

Ez idő tájt kezdtem el Atkáron Váradi László mellett dolgozni, pontosabban fogalmazva tanulni, hogyan születik meg egy repülőgép a semmiből.

2014 őszén kaptam az infót, hogy újra indul a pilótaképzés Pipishegyen. Azonnal jelentkeztem. Téli elméleti oktatás után tavasszal kezdődtek a gyakorlati repülések.

Minden nap kinn voltam a reptéren, még akkor is, ha nem lehetett repülni. Nagyon hamar, egy naptári év alatt megszereztem a szakszolgálati engedélyem, amihez sok kitartás és türelem kellett. Hosszú idő után én voltam az első új *szakszós Pipishegyen.

Oktatóim közül Szolcsák Gyula volt, aki megtanította, hogyan kell szépen repülni, termikelni. Telepovszki Tibor megmutatta, hogyan tudom tovább képezni magam, hogyan tudom kijebbn tolni a határait a távrepülés terén, és hogyan tudom felismerni a hibáimat, amiből tanulni tudok.

Szatmári János, aki - ha lehet ilyet mondani - mindig 200%-kal a biztonságra ment, és erre tanított.

Pipishegy után Atkáron a Margit-kúti repülőtéren folytattam a repülős pályafutásom.

Úgy érzem, itt sokat fejlődtem,

Időnként megfordultam tapasztalatszerzésből, kíváncsiságból más reptereken is egy - egy kirándulás erejéig: Maklár, Dunakeszi, Esztergom, Budaörs, Hajdúszoboszló, Kecskéd, Dunaújváros, Tapolca, Szeged, Békéscsaba.

Mindenhol szinte ugyanazok a problémák, nehézségek. Emberhiány. Ez alól talán csak a budapesti repterek, klubok a kivételek.

Jelenleg szabadúszóként a dunaújvárosi reptéren repülök a legtöbbet. A nevelőklubom idén késő ősszel keresett meg, hogy volna e kedvem időnként újra itt repülni, Pipishegyen? Szép, egyedi reptér, de egyben kicsit elátkozott is. Akik nem itt tanultak repülni, talán még furcsa is lehet. Ennek a

reptérnek is van egy két sajátossága, mint minden reptérnek, nem nehezebb vagy rosszabb, kicsit más.

Nagyon szeretek repülni. Ez egy soha véget nem érő folyamat. Nincs két egyforma nap, két egyforma meleg feláramlás (termik), amiket meg kell találni, és megemelkedni benne, hogy tovább tudjunk repülni, 3-4-500 km távolságokat is megtéve. Ez időjárástól, géptől, pilótától függően akár 4-5-6 óra folyamatos repülést jelent a szelek szárnyán, ami nem más, mint a határtalan szabadság megélése.

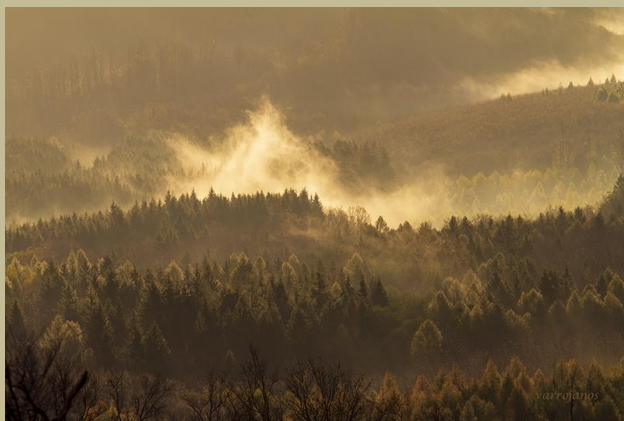
(* Szakszós: szleng,

ami annyit jelent, hogy hosszú idő után az első új pilóta, aki szakszolgálati engedélyt tudott szerezni.)

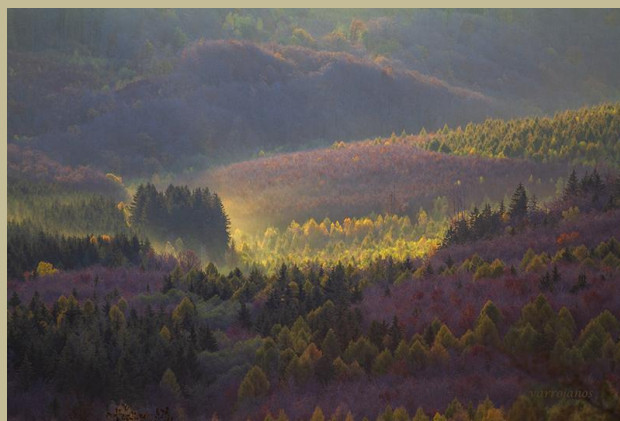
Regős Bendegúz

VARRÓ GALÉRIA

Varró János több rangos fotópályázat nyertese. A **Varró Galériában** mutatjuk be ezeket a lélegzetelállító pillanatokat megörökítő fotókat.

Ízisz fátyla...

OKTATÁS

Vadasnap a Mátra Szakképző Iskolában, Mátrafüreden (2021. 09. 14.)

Két kiemelkedő programja volt a rendezvénynek.

1. Az elsőévesek avatása

Karnis Pálné, az intézmény igazgatója köszöntőjében elmondta: a természet szeretete minden élőlényével együtt segít visszatérni önmagunkhoz, de egyúttal nagy felelősség is. A diákok nemcsak a szakmát, hanem az erdész – vadász szellemiséget, hagyománytiszteletet is megtanulják.

A szakma elsajátításához megvannak az iskola korszerű technikai feltételei és magasan képzett tanárai, szakoktatói. Szólt arról is, hogy nem elhanyagolható az a családi légkör, amiben az oktatás, a kollégiumi élet folyik egy harmonikus tanár – diák kapcsolatban, ami annyira jellemző az iskolára. Minden feltétel adott, hogy ezt az öt évet békében, nyugalomban töltsék el a diákok, hozzátéve, hogy biztosan lesznek közösen nagyon jól megélt és nehezebb időszakok is, de a jó követendő, a nehézséget pedig tanulásként kell megélni, majd Sebestyén Balázs írásából idézett, ami csak

tovább erősíti az eddig elhangzottakat.

Imádom az erdőt, kikapcsol, segít egy kicsit visszatérni önmagamhoz! Sehol nincs akkora nyugalom és béke, mint fent a hegyekben, az erdő mélyén! Szerintem ez maga a Forrás, az Energia, a Teremtő, Isten, vagy hívd, ahogy szeretnéd! Ha találkozni akarsz vele, meghallani, megérezni, megtapasztalni, vagy csak kapcsolatba lépnél vele, keress egy helyet, jó messze mindentől és mindenkitől, bent az erdő mélyén, ülj le, várj néhány percet, amíg elcsendesednek a gondolataid és csak figyelj! A hangokra, a patakra, a madarakra, a szélre, az állatok hangjára, az apró zajokra! Figyeld meg, hogy milyen tökéletes harmóniában, egységben létezik ott minden!! Ez a harmónia, egység, tökéletesség, eleven nyugalom, maga a Forrás!

Az elsőévesek emléklapot kaptak, majd Vadas Jenő és Almássy Pál szobrának koszorúzása után elhangzott az erdész és a vadász himnusz.

2. Pályaorientációs program

Az érettségizők továbbtanulási lehetőségekről hallgattak előadásokat, a végzős, környékbeli nyolcadikos általános iskolások interaktív bemutatókon ismerkedtek az erdész – vadász szakmával. 13 órától 15 óráig szakmai tanulói előadások hangzottak el erdész, gazdász, vadász szekcióban, majd 18 órától bállal zárult a program.

2022 szeptemberétől induló képzések a Mátra Szakképző Iskolában

5 éves technikai oktatás.
Erdésztechnikus (erdőgazdálkodás vagy vadgazdálkodás szakmairány).
3 éves szakképző iskolai oktatás.
Erdőművelő - fakitermelő
2 éves technikai oktatás

érettségizetteknek. Erdésztechnikus (erdőgazdálkodás szakmairány).

További információk: <https://www.matraszakkepzo.hu>

Garantáltan boldog diákevek várnak Rátok a páratlan szépségű természeti környezetben lévő Mátra Szakképző Iskolában, Mátrafüreden!

Rostás Gabi

Gyöngyös Város Óvodái Mátrafüredi Tagóvodája

Harminc férőhelyes, egycsoportos óvodánk két óvónővel, egy dajkával és egy pedagógiai asszisztenssel látja el feladatát. 2008. január 28-ától új helyre költöttünk, a régi általános iskola földszintjét kaptuk meg. A tágas, felújított épület egészséges, szép erdei környezetben található. Egy csoportszoba és egy nagy tornaszoba áll a gyerekek rendelkezésére. Mindkét helyiség klímával van ellátva.

Óvodánk családias hangulatú, mivel osztatlan csoporttal működik, így a testvérek egy csoportba járhatnak. Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó légkörben, a családdal szorosan együttműködve, a családi nevelésre építve, az életkori sajátosságokat, az egyéni fejlődési ütemet figyelembe véve segítjük elő a gyermeki személyiség fejlődését, kibontakoztatását, kiegészítve a környezettel való együttélésre neveléssel.

Mindenkor a gyermekek érdekeit tartjuk szem előtt, mely tevékenységünk legfőbb meghatározó feladata. Legfontosabbnak azt tartjuk, hogy a gyermekek jól érezzék magukat nálunk. Óvodánk tagja a **Magyar Madárvédő Egyesületnek**, mint **Madárbarát Óvoda**, és hazánk madárvilágának megismertetése, közel hozása, valamint az állatok védelmére nevelés a fontos célunk. Szoros kapcsolatban állunk több helyi idősothonnal, látogatjuk őket, ünnepek alkalmából műsorral kedveskedünk nekik.

2015-ben elnyertük az „**Örökös Zöld Óvoda**”, 2019-ben a „**Kincses Kultúróvoda**” címet, 2020-ban pedig a **Biztonságos Óvoda** plakettet.

Fakultatív programok: tenisz, ovifoci, angol nyelv, tánc tanulása.

(Róka fotó: R.G.)

Sajátosságaink

Kíváncsi Láda

A tehetségigéreték felfedezése a Kíváncsi Láda módszerrel történik. Ez egy olyan játékos eszköz, amely a 4–8 éves korosztály tevékenységközpontú tehetség-azonosítására, a gyerekek érdeklődésének feltérképezésére szolgál. Óvodás és kisiskolás gyerekeknek is alkalmas, meggyőződésünk ugyanis, hogy a tehetség nem életkorhoz kötődik.

Ez a mérőeszköz Gardner többszörös intelligencia-elméletére támaszkodik. A Kíváncsi láda egyéni vizsgálatot tesz lehetővé. A pedagógus egy gyerekkel mintegy negyven perc alatt játssza el az útmutatóban leírt tevékenységsort. A feladatok történetbe ágyazottak, a mese egy-egy részéhez kapcsolva kerülnek azok a gyermek elé, alkalmat adva neki a tevékeny részvételre. A vizsgálat során a „mérést” végző pedagógus a ládához tartozó értékelő lapon rögzíti a gyerek válaszait a saját megfigyeléseivel kiegészítve. A ládával végzett feladatok nyomán a pedagógus nemcsak a megoldás minőségéről, hanem a gyermek személyiségéről is képet kap. Fény derül a lelkesedésére, a kudarctűrésére, a kitartására, a munkatempójára is.

A Kíváncsi láda a varázsló várát rejt. Ebben a csodálatos világban él a királylány, a sárkány és persze a varázsló, akikkel a feladatok során megismerkedik a kisgyerek. Képes kártyák segítségével történetet kell alkotnia, gyümölcsöket kell elhelyeznie a megfelelő rekeszokban, a szükséges hozzávalók segítségével „főznie” kell, el kell pakolnia a varázsló szerteszét hagyott holmijait, párt kell rajzolnia a királylánynak – és ez még csak néhány a számos érdekes feladat közül. A végigjátszott feladatsor nyomán egy izgalmas történet bontakozik ki, miközben a kisgyerek a pedagógussal beszélget, közösen szótagol és együtt is énekel vele.

Megnézheti: <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-koznevelés/mire-kiváncsi-a-lada>

Sakkjátszótér

Az iskolába készülök Polgár Judit sakkmester által kidolgozott Sakkjátszótér Komplex Képességfejlesztő Programmal tanulnak sakkozni.

Mozgáskotta

Mozgáskotta módszer-, és eszközrendszere segíti mozgásfejlődésüket.

A Magyar Mozgáskotta Módszer a gyermekközpontú módszertani kutatások legújabb eredményeként olyan tervszerű és hatékony eszközt kínál a pedagógusoknak, fejlesztőpedagógusoknak, amely a kisgyermekkor testi és pszichológiai sajátosságaihoz alkalmazkodva játékos módon fejleszti a gyermek testi, kognitív, affektív és viselkedési funkcióit. Olyan módszert, amely tornaterem híján a

csoportszobák átrendezésével is alkalmat nyújt arra, hogy a mozgás és a sport a mindennapok meghatározó élményévé váljon.

A Mozgáskotta módszer átlépve a testnevelés alapvetően a mozgásszerkezet térbeli jegyeit hangsúlyozó, teljesítmény-centrikus szemléletén, a hagyományos sportági mozgásoktatás olykor merev tradícióin, egy új szemléletet érvényesít. A mozgást magát nemcsak közvetlen célként, hanem a szabályozás, a veleszületett diszpozíciók kibontakozásának, kibontásának céljaként és egyben adekvát eszközként értelmezi. Ebben a programban a mozgásos

tevékenységet megvalósító személyiség funkcióinak komplex fejlesztése ugyanolyan hangsúllyal szerepel, mint az alkalmazott mozgások térbeli, időbeli-dinamikai szerkezete. A konkrét mozgásos teljesítmény így olyan összetett produktuma a gyerekeknek, amelyben a fizikai adottságokon túl, az idegrendszeri információs

mozgások, a személyiség szintű kompenzációs folyamatok - mint önszerveződő folyamatok - is különös hangsúlyt nyernek.

Vízhez szoktatás- úszásoktatás

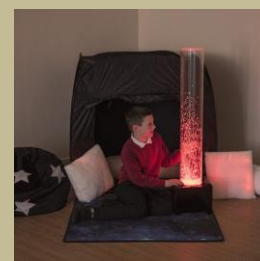
Az 5-6 évesek térítésmentesen minden évben részt vesznek a vízhez szoktatásban.

Szenzoros kuckó

A szenzoros szoba ép és sérült gyermekek számára egyaránt élményeket tartogat: lehet stimuláló környezet vagy a nyugalom szigete. A megfelelő ingerek biztosítása által feloldhatunk számos kommunikációs akadályt. A gyerekeket ért hatásokra adott természetes válaszok által fejlődik a figyelem és koncentráció. Ebben a

számukra vonzó, védett környezetben feloldódhatnak, megélhetik kreativitásukat, miközben fejlődnek a tanuláshoz nélkülözhetetlen képességeik.

Erdélyi Éva

Tagóvoda vezető

KULTÚRA

Könyvbemutató és kiállítás

December 10-én mutatták be Gyöngyösön - a Vachott Sándor Városi Könyvtárban - Molnár G. Krisztina második verseskötetét, **Korty a végtelenbe** címmel.

Zilai Györgyi énekművész az Ave Maria eléneklésével nyitotta az estet, Butyka Judit zongorakíséretével.

Különlegessége a rendezvénynek, hogy Zilai Gabriella festőművész tűzzománc képeiről készült fotók illusztrálják a verseskötetet, melyeket Füleki László fotográfus fotózott.

A szerző a legjobb tolmácsa saját verseinek, amivel Molnár G. Krisztina megajándékozta a közönséget, miközben Zilai Gabriella tűzzománc festményei - melyek Európától Amerikáig ismert és szeretett alkotások -, de olaj és akvarell képei is kiállításra kerültek, így egy igen tartalmas, lélekben felemelő estben volt része a közönségnek.

Amíg nézegetik Zilai Gabriella itt bemutatott képeit, addig mesélek a művészetéről, amely túlmutat az emberi megismerés határain, egy olyan világba vezet el, amit megismerni nem, legfeljebb csak sejteni lehet.

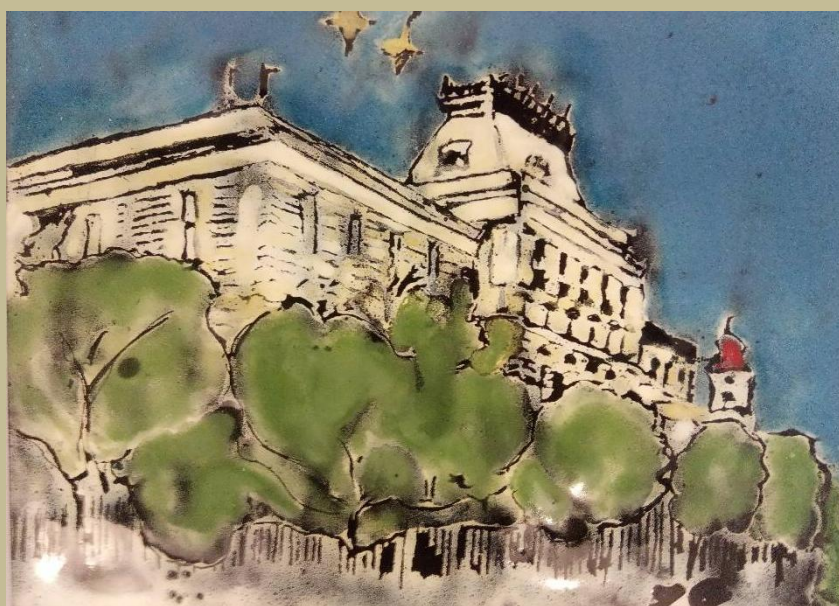

A világon egyedülálló technikát alkalmaz tűzzománc festészetében, hogy még inkább közvetítse azt a szeretetet, amit képeiben művészete által kifejez.

A tűzzománc keménységét, karakteres színvilágát akvarellal lágyítja, ami még inkább megmutatja az ő lelkiségét, amire mindenki vágyik, hogy megvallja, csak ott van a „hogyan”? Egy művésznek mindig több eszköze van, hogy önmagát adja, így alkotásai által segít az érzelmek megélésében, a lélek felemelésében.

(R.Gabi)

Magamról...

Így kezdené anyukám a bemutatásomat: már hároméves korában egyedül ment le a negyedik emeletről. Emlékszem bizonyos részletekre, például arra, hogy közben visszhangzott a lépcsőház anyukám szoprán hangjától. Azóta is fontos elemei az életemnek az önállóság, akarat, döntési lehetőség, szabadság. Ha kedvem volt, focimeccsre mentem apukámmal, gyakran kirándultunk a Mátrában, és a

nagyszülőkkel is sok időt töltöttem.

Gyerekenéket nemigen hallgattam. Testvéreim és szüleim lemezei érdekeltek inkább. A vitrinből kivett pohár tőkéletes mikrofonként funkcionált számomra. Legelső előadó, akit utánozni próbáltam, Barbra Streisand volt. Órákon át „gyakoroltam” a Memories című válogatásalbum anyagát.

Az első iskolai fogalmazás (házi feladat) megírásában Gabi testvérem segítségét kértem. El nem tudtam képzelni, hogyan tudnék egy állatot jellemezni. Valami bonyolult kifejtésre, láthatatlan dolgok rávilágítására gondoltam, s arra, hogyan kaphatunk ilyen nehéz feladatot kisiskolásként. Testvérem visszaterelt egy egyszerűen érzékelhető tartományba. Györgyi nővérem néptáncolt akkoriban, s számomra nagy hírrel jött egyszer haza. Fiatalabbak is mehetnek hamarosan, Tomory Gábor néptánciskolát nyit. Gábor egy idő után engedte, hogy alkalmanként én is tanítsam a még kisebbeket, néhányszor Balassagyarmaton vendég előadóként felnőtteket is.

Az egyik gyerekcsoport koreográfiája három részből állt össze, ebből egyet, a kalocsait, némi segítséggel kitalálhattam és betaníthattam. Országos szintig jutott el ez a produkció. Ekkor voltam hetedik. Úgy véltem, ez az én irányom, majd csak valahogy koreográfus leszek. Osztályfőnököm javaslatára jelentkeztem a szentesi Horváth Mihály Gimnázium irodalmi-drámai tagozatára. Az egész országból érkeztek felvételizők, nekem új szakasz kezdődött, felvettek.

Mivel drámatagozatosként francia nyelvet tanultam, mehettem a Franciaországban megrendezett nemzetközi „drámais” találkozóra.

Francia színészek tartottak órákat, meglepetésként ért, hogy módszerük eltért attól, amit itthon tapasztaltam. A színházban megrendezett gálán egy francia slágert adhattam elő, melyet gimnáziumi énektanárom kísért zongorán és készített elő. Számomra váratlanul nagy sikere lett. Az érettségi vizsga után budapesti és nemzetközi tánckurzusokat látogattam, jazz

és klasszikus balett érdekelt. Közben a „Look of the Year” (Bonton Magazin) modellverseny döntőse lettem, első hatba bekerültem, ingázva egy német cég ruháit mutattam be, és a Bavaria Filmstúdióban vállaltam kisebb munkákat. A táncórák hamar eredményre vezettek, két év elteltével televíziós show műsorokban találtam magam (MTV1, TV2, RTL, M3).

Hiányozni kezdett az éneklés, így ének- és szolfézsórákra kezdtem járni.

Fokozatosan beépült az éneklés az életembe, többnyire közismert dalokat adtam elő. Úgy éreztem, még mindig nem kerek az egész. Régebben próbálgattam egy-egy dalszöveget írni, eljött az idő, hogy erre a tevékenységre több figyelmet fordítsak. Családi, baráti, szakmabeli vélemények, és akkori énektanárom, Tisza Beáta biztatása lendített tovább. Az alkotói munka nagy utazást jelentett és jelent ma is. Cetlikre írt sorokból 2012-ben önálló kötet lett **Ízisz szárnyai** címen. Jelent meg írásom a Nyírségi Gondolat kiadványaiban, a Gyöngyösi

Kalendárium 2020-as kiadásában, antológiákban: Szárnypróbálgatók (2013), Szóvetők (2019), Vírusver(s)ziók (2020).

Kihagyásokkal időnként visszatér az éneklési igényem, több művésztől tanulhattam, családi, baráti segítségre is számíthatok, mesteremnek Csonka Zsuzsannát tekintem.

Szeretném még jobb formában, aktuális, egyszerű hangzással összekapcsolni saját dalaimban a zenét (melyet nem én írok) a szöveggel és énekemmel.

Alakulóban lévő új dalomból idézem a refrén dallamára írt soraimat:

Történetek a holnapról
Kísérnek az ajtón túl
Feltörő emlékként,
Szívverésed szinte hallható,
Oly közel vagy,
A két út összeér...
Már rég összeért.

(Fotó Look of the Year:Tombor Zoltán)

Zilai Izabella

Amikor a zene betölti küldetését

Mindig öröm olyan emberek társaságában lenni, akik beengedik életükbe a művészetet. Hivatásszerűen, vagy amatőr szinten? Nem ez a lényeg, hanem amivé tesz?

Beszélgetőtársam Jakkel Mihály Zsolt, a Pátzay János Katolikus Zeneiskola tagintézmény-vezetője. Sokaknak nem kell őt bemutatni, hiszen közismert személyiség, akiről sugárzik a derű, a belső mosoly.

Adódik a kérdés, milyen volt az a gyermekkori környezet, amelyből ezt az életigenlést hozta?

Édesanyjáról, mint egy tüneményről mesélt, aki mindent vitt a hátán. A mindennapi odafigyelés, törődés nem kötelezettségben, hanem szeretetben megélve történt, édesapja pedig a biztos anyagi háttérrel adta a családnak.

A szülők, nagyszülők, de a közeli, távolabbi rokonságban is a művészet képviselve volt. A képzőművészet valamely területe, a zene, a természet ajándéka, a szép hang szinte mindenkinek megadatott és az éneklés öröme a mindennapokhoz hozzátartozott.

A szülők a pályaválasztással csak annyi útravalót adtak: válaszd azt, amit szeretsz!

Ez a választás olyan sikeres lett, hogy Jakkel Mihály nem dolgozni, hanem szórakozni jár a munkahelyére. Ezt most sokan megirigyelhetik, de ez van, amikor jó döntést hozunk saját magunknak.

Másodikos általános iskolás volt, amikor zongorázni kezdett, és a szülők úgy ítélték meg, hogy tehetséges. Megmérettették hetedik osztály végén Budapesten, a Zeneakadémián. Nem volt olyan kérdés a zenével kapcsolatban, amire ne tudta volna a választ.

Ekkor egy kürtöt is megmutattak neki, amivel szerelem lett első látásra, hallásra. A rézfúvós hangszereken belül a vadászkürt mellett döntött, és nyolcadikban már hetente járt órákra Budapestre. Innen egyenes volt az út a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolába, majd a Zeneművészeti Főiskolára, ahol kürt, szolfézs és általános iskolai énektanári diplomát szerzett, amit kibővített még több éves fúvós karnagyi és kántorképzéssel.

Az otthonról hozott határtalan nyugalmat, belső derűt az iskolai évek alatt is végig megőrizte, de a fővárost soha nem tudta megszeretni, még azokkal a nem kis lehetőségekkel együtt sem, amit a nagyváros kínált fel. Visszahozta a kisváros bensősége, nyugalma Gyöngyösre és soha nem gondolt veszteségként a meg nem élt lehetőségekre.

1984-től a zeneiskolában tanít, de a Mátra Szakképző Iskolában a kürt szakkört is vezeti, amelyre még Simon László, egykori igazgató kérte fel. Elvégre, egy erdész-, vadász szakos tanulónak illik ismerni a vadászkürtöt.

Sok felkérést kap, amit szívesen elfogad, hisz a siker fontos, hogy a lehető legjobb legyen abban, amit csinál és minden felkérés egyben tisztelet is a művész iránt.

Így történt ez november 17-én is Sátoraljaújhelyen, ahol a Fúvós Zenekar karmestereként lépett fel, nagy sikerrel.

Mint pedagógus nagyon fontosnak tartja a zenét: a zene tanulása nagymértékben fejleszti a gyermek agyának azon részét, amely a nyelvérzék kialakulásáért, valamint a logikus gondolkodásért felelős. Fegyelmezetté, kiegyensúlyozottabbá, boldogabbá tesz, fejleszti a szépezzéket, kreativitást és ezek a készségek egész életen keresztül megmaradnak

A beszélgetés végén nem is kérdés, hogy a Jakkel családban mind a négy gyerek tanult hangszeres zenét.

Hivatásszerűen Júlia maradt hű a hegedűhöz, aki Amerikában él, de elmaradhatatlanok a családi, ünnepi örömmelélések, ami csak róluk és a zenéről szól.

„Számomra mindig meghatározó volt a támogató családi háttér, a hit, a zene iránti szeretet és alázat, mert ezek nélkül a kapaszkodók nélkül nem lennék az, aki vagyok” – vallja Jakkel Mihály Zsolt.

(R. Gabi)

Gondolatok a fotózásról

A fotó nemcsak vizuális élményt nyújt, hanem hat a lelkünkre, hat a gondolkodásunkra. Kíváncsivá tesz, vajon, a fotós milyen élményt szeretne közvetíteni, és a nézőben milyen érzéseket vált ki? A látvány, vagy a technika érdeklí jobban, vagy mindkettő?

Számomra, mint kedvtelésből fotózónak a fotó az idő végtelenében a pillanat, amit a térből megragadtunk, de van, akiben emléket vagy éppen vágyat ébreszt egy-egy kép látványa.

Füleki László fotográfussal a kezdetekről beszélgettünk. Győrben kezdett el fotózni – ahol a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán tanult -, amihez természetesen kell egy fényképezőgép is. Másodéves főiskolásként a német vasutakkal való együttműködés lehetővé tette, hogy nyári szünetben a volt NDK-ban dolgozzon, és ebből a fizetéséből vette az első EIXA1b márkájú, filmes, akkoriban modernnek számító tükörreflexes fényképezőgépét.

A kompakt, döntően automata funkciókat alkalmazó kamerákkal ellentétben, ezekben a fényképezőgépekben az objektív cserélhető és mindent manuálisan lehet módosítani. A fényképezés pedig attól válik alkotássá, hogy az automatika helyébe a gondolkodó ember lép – vallja Füleki László.

Kedvelt témái a természet, Erdély, a mozgás. Az első kiállítása 2005-ben a Mátra Művelődési Központban volt **Kerettel a kézben** címmel, amit további nyolc kiállítás követett. A legutóbbit, **Szerelmem, Toszkána** címmel láthatta a közönség.

A főiskolás évek elején keltette fel érdeklődését a néptánc, elkezdett táncolni, ami a koreográfiákon keresztül egyúttal jó alkalom volt a színpaddal való barátkozásra is. Tanulmányainak ideje alatt az érdeklődése tovább mélyült, annyira, hogy Győrből a fővárosba járt táncházba, hogy megismerkedjen a néptánc szabadabb formáival is. A főiskola után visszatért szülővárosába – Gyöngyösre - dolgozni, és belépett a Vidróczki Néptáncgyűttesbe, ahol nagyszerű oktatóktól és koreográfusoktól tanulhatott, hiszen a '80-as, '90-es években élte első fénykorát a néptáncgyűttes.

A tánccal ébredt fel a források iránti kíváncsiság is, először olyan formában, hogy vajon az eredeti helyszínen úgy és azt táncolják-e, ahogy a táncházban tanították, és 1982-ben megkereste testvérével Erdélyben azt a falut – Szék -, ahonnan a hazai táncmozgalom elindult. (Érdekességként érdemes megemlíteni, hogy Bartók és Kodály itt nem gyűjtött, Lajtha László volt az első, aki rögzítette a széki zenét).

A széki látogatás akkora élmény volt, hogy Erdélybe azóta is rendszeresen visszajár, és közel negyven éve gyűjti a táncokat, tanulmányozza a hagyományos táncélet módját, változásait, a falusi közösségek működését.

A tánc iránti érdeklődésből az idők folyamán egy jóval tágabb, néprajzi érdeklődés lett, amit jól dokumentálnak azok a fotók, amelyek az ott élő emberek életmódját jelenítik meg.

Az aktív táncot, táncoktatást 2000 után egy munkahelyváltás miatt befejezte, de a tánc szeretete megmaradt, melynek eredményeként pl. 4 évig fotózta a Vidróczi Néptáncgyűttes próbáit, melyből **Táncosok** címmel állított össze kiállítást.

2004-ben vett teleobjektívet, amivel kitágult számára a képi világ. Neves természetfotós szakemberektől megtanulta, milyen esztétikai és technikai szempontokra figyeljen, ha valamire fel akarja hívni a figyelmet egy képen. Innentől sokkal tudatosabban készítette fényképeit, folyamatosan fejleszteni kezdte technikai ismereteit, esztétikai és kompozíciós készségét.

Ezután éveken keresztül szabadidejének egy jó részét a természetfotózás töltötte ki, melyhez jelentős motivációt jelentett a National GeographicHungary országos pályázatának 2006. évi 2. díja.

Sokat fotózott lessáorból. Az ott látottak a meglévő természetszeretetét csak mélyítették. A természet fotózását a többi téma mellett a mai napig is műveli, az utóbbi években vonzódik a minimalista irányzathoz.

Copyright © Füleki László

Copyright © Füleki László

A művészi fotózást saját öröme műveli az alkalmazott fotográfia mellett, ahol a megrendelő igénye érvényesül egy lakásbelső, festmény vagy egy portré fényképezésekor.

A fotózás a mai napig is izgalom és egyben kikapcsolódás számára, hiszen nem lehet tudni

előre, hogyan fog pontosan sikerülni, ill. az utómunkával (ami ugyanolyan fontos, mint az exponálás) fel lehet-e tenni az i-re a pontot...

A napokban kapta meg a FIAP (Nemzetközi Fotóművészeti Szövetség) AFIAP (A FIAP Művésze) minősítését.

Munkáiról részletesebben a weboldalán (www.fulekilaszlo.hu) és Facebook oldalán (www.facebook.com/fulekilaszlo.fotografus) lehet tájékozódni.

Néprajzi kutatásából immár egy tanulmányra való anyag gyűlt össze, ami jelenleg szerkesztés alatt áll, aminek megjelenéséről örömmel tudósítunk majd.

(R.Gabi)

Ómagyar Mária-siralom Vásáry Tamással a Győri Könyvszalomon

A 20. Győri Könyvszalom keretében mutatkozott be Mező Tibor, az **Ómagyar Mária-siralom szövegkönyve** c. kötetével. A szerző Vásáry Tamás Kossuth-díjas karmester támogatását élvezi.

Korábban publikált műve a **Harmóniakert** c. verseskötete. Most nem kevesebbre vállalkozott, minthogy elemezve az ÓMS versritmusát, bemutassa ezt a csodás reneszánsz művet. A kötetben összefoglalta az elmúlt 100 év legjelentősebb nyelvészeti eredményeit, amelyek a szöveggel felfedezése óta történtek. Hasonmás költői alkotása, a szabályos időmértékes versritmussal, az ÓMS megzenésítését segíti elő. Az érdeklődőket igazi meglepetések várták 2021. november 20-án a Győri Nemzeti Színház Nagytermében.

Az **Ómagyar Mária-siralom** az első fennmaradt, magyar nyelvű versemlékünk. XXI. századi szépirodalmi megfogalmazásban sem könnyű olvasmány, viszonylag kevesen ismerik, gyakran tévesztik össze a **Halotti beszéddel**. Mező Tibor kötete azt célozza, hogy ez megváltozzon, minél többen érdeklődjenek a nemzeti ereklyénk iránt, írjanak róla minél többet felfedezésének 100 éves évfordulója alkalmából.

„A vers ritmussal rendelkezik, csakúgy, mint a zene, de az *Ómagyar Mária-siralomban* a metrumot eddig még senki nem tudta találóan elemezni. Új felfedezés, hogy minden versszak önellő ritmikai egység, azaz más lesz a ritmus versszakpáronként. Az erről szóló – a tudományos megfigyelések és költői tapasztalatok alapján íródott – 140 oldalas szakkönyvet az osztrák Novum Publishing Kiadó gondozza” – avat be titkaiba a szerző.

Az *Ómagyar Mária-siralom szövegekönyvének* ismertetése rendhagyó könyvbemutató volt, mert biblioterápia keretében is bemutatták Vásáry Tamás, Mező-Vinnai Zita, valamint a Győri Nemzeti Színház tagjainak közreműködésével. A mű felolvasása előtt Dr. Szentgyörgyi Rudolf - az ELTE egyetemi adjunktusa - értékelte a könyv egyes részleteit, majd miután a vers teljes szövege elhangzott, a színpadon a szereplők biblioterápiás csoporttá alakultak át. Egyrészt azzal a céllal, hogy betekintést nyújtsanak egy ilyen foglalkozás működésébe, másrészt, hogy ezáltal a hallgatóságot is hozzá segítsék az alkotás mélyebb megértéséhez.

„Magyarországon is egyre elterjedtebbek a biblioterápiás foglalkozások, amelyek során a résztvevők különböző olvasmányokat használnak fel segítő, fejlesztő munkában a pszichoszociális problémák kezelésére, illetve az önismeret fejlesztésére. A könyvtárakban az új művek bemutatása a hátrányos helyzetű célcsoport számára szintén a biblioterápia feladata. Jelen esetben a szereplők az *Ómagyar Mária-siralom szövegekönyvéből* olvasnak fel részleteket, amelyekhez hozzáfűzik saját életük tapasztalatait, megosztják a bennük felmerülő gondolatokat, érzéseket.” – tudtuk meg Mező Tibortól.

A bevételt jótékonyági célokra fordítják.

A rendezvény ingyenes volt, azonban az adományozni akaró közönségnek lehetősége nyílt a könyvet megszerezni egy V.I.P.csomag megvásárlása keretében. A bevételt a Vásáry Tamás által alapított **Gyermekhíd Alapítvány** részére ajánlják fel.

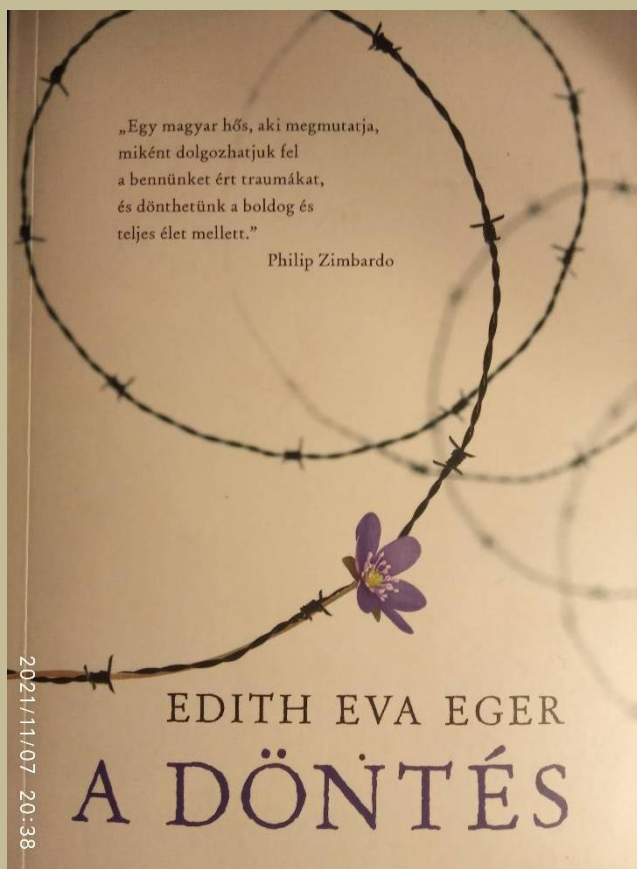
Kérdésünkre, hogy jó helyre kerül-e a felajánlás, Joó Beatrix, az Alapítvány operatív igazgatója azt válaszolta:

„A Gyermekhíd Alapítvány missziója, hogy alapokat nyújtson egy kiegyensúlyozott élethez a család nélkül felnövő gyermekek számára. Gyermekotthonban élő gyerekek és a velük foglalkozó nevelők és önkéntesek számára biztosít többoldalú támogatást, illetve szakmai fejlődési lehetőséget. A felajánlás a kreativitással párosul, és köszönjük.”

Az ÓMS centenáriumát 2023-ban izgalmas rendezvénysorozattal tervezik megünnepelni.

(A szerk.)

Könyvajánló

A kassai szabó, aki orvos szeretett volna lenni, feleségével - aki a maga mögött hagyott polgári élete után vágyódva - élte mindennapjait. Három lány gyermekük közül Edit volt a szürke kisegér, akiben édesanyja tudatosította: „szép sosem leszel, abból gazdálkodj, ami a fejedben van!”.

Ez a rossz szülői program meghatározó volt egész életére, arra ösztönözte, hogy megfeleljen. Nővérei sikeresek voltak a zenében, ő a balettben, tornában lett egyéni, bevásztották az olimpiai felkészítő csapatba.

1941-től tették kötelezővé a sárga csillag viselését. Származása miatt a balettől és az olimpiai résztvételtől búcsút kellett vennie, amivel darabokra törtek álmái. Bűntudat gyötörte, hogy nem követett el semmit, amiért megkülönböztetik. 16 évesen az auschwitzi tábor foglya, ahol Magda nővérével együtt maradtak, de szüleiket elveszítik.

A kínzások, éhezés, folyamatos fenyegetettség ellenére sikerült megőriznie szellemi és lelki szabadságát.

Lehetünk önmagunk börtönőrei is, de egyúttal felszabadítója is.

A túléléshez megragadta az egykori kassai szebb napokat, örömeiket, tekintet nélkül a körülményekre.

Megtanulta a lágerben, mindig van döntési lehetőségünk: arra figyelünk, amit már elveszítettünk, vagy arra, amink még van. Eldönthetjük, mire tanítsanak a borzalmak: megkeseredni, félni, ellenséggé válni, vagy mindezek ellenére megőrizzük gyermeki énkünk.

A haláltáborból kiszabadultak ugyan, de szabaddá is kellett válni arra, hogy új életet, döntéseket hozzanak. Kassáról tizenötezer embert deportáltak, akikből hetvenen éltek túl a háborút. A három testvér megmenekült (Klárát Budapesten bújtatta tanára), még a házuk is megmaradt, igaz kifosztva és felváltva jártak el otthonról, mert csak egy pár cipőjük volt. Beleléptek abba a fejezetbe, ami még nem volt megírva, be kellett lakni saját magukat. A háború ugyan véget ért, de jött a kommunizmus, az újbóli menekülés. Edit Amerikába ment, és pszichológus lett, hogy segítsen saját magán - feldolgozni a múltat - és ezen keresztül másokon is.

A félelmei elől földrajzilag el tudott ugyan távolodni, de nem lelte meg a szabadságot. A kettősség uralta életét: megtagadni a múltat, ami nagyon illékony volt, mert egy kép, egy újságcikk máris repítette megtagadott életéhez. Egyévnyi borzalom volt az útitársa és az az úr, amit nem élt meg: a balett, az olimpiai csapatból való kizárás miatt.

Sem elengedni, sem könnyedén viselni nem tudta megélt életének ezt a részét. A tehetetlenség a harag álarca mögé bújtatta, ami mögött többnyire a félelem lakozik. Praxisa során sok, az övéhez hasonló esettel találkozott, és megértette, egyszerre a kettő - szeretet/félelem – nem tud megnyilvánulni.

Segíteni akart az embereken - miközben saját traumáján is dolgozott -, meg akarta érteni, miért döntenek úgy, hogy ezt csinálják és nem azt, ezt mondják és nem azt. Ha „képtelen vagy rá”, azt is mondhatnák, hogy „képes vagy rá” és mindjárt hitet adnál másnak. A szabadság a döntésről szól: élhetsz úgy, hogy megbosszulod a múltat, de úgy is, hogy gazdagítod a jelent. Bármilyen korlátozó is legyen a tapasztalat, mindenkor eldönthetjük: HOGYAN REAGÁLUNK RÁ?

A fókusz soha ne önmagunkon kívül tartsuk, külső okot keresve, akit/amit hibáztathatunk. El kell fogadni és magunkhoz ölelni, amitől a legjobban félünk. Az elengedés az elfogadással kezdődik, ami változást indukál. Észrevesszük, mi az, ami már nem szolgál, nem működik életünkben, és kilépünk az ismerős minták börtönéből.

53 éves korára éli meg, hogy nem egy menekült a háborús Európából, nem a múltja elől elrejtőző bevándorló, hanem Dr. Edith Eva Eger.

Meggyógyult a szorongató múlttól, amit arra használt, hogy poszttraumás, stressz – szindrómában szenvedő embereket kezeljen.

A „miért” felvetése a múltban tart önsajnálát, büntudat formájában. A múltra már nincs befolyásunk. Összeházasodni a múlt fájdalomával egyenlő elrejtőzni önmagunk elől. A szabadság azt jelenti, hogy elfogadjuk azt, ami van, szívünket megnyitjuk, és felfedezzük a jelenben lévő csodákat.

A gyógyulás nem a felépülésről szól, hanem a remény felfedezéséről a reménytelenségben. Nem az számít, hogy mi történt, hanem az: mit kezdünk vele?

Ebben segít Edith Eva Eger **A döntés** c. könyve.

(R. Gabi)

Impresszum

Felelős kiadó és felelős szerkesztő: Rostás Gabi (3232. Mátrafüred, Parádi út 15.)

Elérhetőség: gabirostas@gmail.com; 0630/28-48-176

Nyilvántartásba vételi szám: CE/13022-3/2019